

Թե մտակեցվածով, թե հասարակական վարժ ու բարերով ծգտում են անձնական դատասխանավորության թեոր զցել մեր ուսերից ու դնել ուրիշների ավելի զորեղ ուսերին. Ամեն կերպ ճգնում են աղացուցել, որ ներկայիս քաղաքական ջգնաժամի մեջ մեղավոր են միայն իշխանությունները, իսկ մենք նրա անմեղ զոհերն ենք. Մանչուկների նման համառորեն ղղողում ենք, թե մեր ամենօրյա հոգսերով դեմք է անդայմանորեն զբաղվեն իշխանություններն ու կուսակցությունները, սփյուռքի մեր մեծահարուս հայրենակիցները, եւ, ընդհանրադես,

Վերացական բարոյականությունն ու հուզական դարսու Անտեսվում է, որ վարչակարգի ճգնաժամը ազատ մասուլը չի ստեղծել, որ նա բոլորից շատ է տառապում իշխանությունների կիսաարհամարհական, հուզականութեն «սառն» ու անտարբեր վերաբերմունքից: Իմ հարցումներով, ամեն մի երրորդ լրագրող համոզված է, որ «իր կարծիք որեւէ ունալ նշանակություն չունի իշխանությունների համար»: Այս փասնարտացուում է ընդհանուր գաղափարահոգերանական իրավիճակը, որ մեզանում ստեղծվել է Վերջին տարիներին: Եզնաժամը եւ հուսական բարոյականությունը կան գաղափարախոսությունը:

Լուրջ հիմեր կան եզրակացնելու, որ ընդոհնադիր մամուլում խաղաքիտական Վերլուծության տրամաբանությունն իր տեղը զիջել է հուզաքարարի կարգախոսների «հարթակային» փիլիսոփայությանը: Եթե կա միասնական մի կարծիք, որի ուրացը համախմբվել է ընդոհնադիր մամուլը՝ խոր անվստահությունն ու անսիոդ հակակրանն է իշխանությունների, հատկապես նրանցին դեմերի նկատմամբ եւ համարյա թե, ուրիշ ոչինչ:

Թե կառավարամետք, եւ թե ընդոհնադիր մամուլը գործում է «ամեն

Ազատության պահպան

հայսցի չե, թե էլ ով, միայն ոչ ինւ-
ներ:

Այս հոգեբանությունը մեզ դարձ-
րել է իսկական հակահասարակա-
կան էակներ, աղատիդոններ՝ սեփա-
կան հայրենինիում։ Սեւամաղծ իմ-
նահեգնաննով հիշում եմ Պոլոց
Սուկուչի անեկդոտներից մեկը։ Պո-
լոցը գնացնով գնում է Գյումրի։ Դս-
կիչին զգուշացնում է, որ տեղ հաս-
նելուն դես արթնացնի։ Գյումրի
հասնելով Պոլոցը մութուլուսին շի-
ջուկում, հագնում է հարեւան զին-
վորի համազգեստը։ Կայարանում ի-
րեն հայելու մեջ տեսնելով, բացա-
կանչում է. «Ծո, ըսիկ ես լեմ, էն
ախմախ կոնդուկտորը իմ փոխարեն
էն խեղծ սալյաթին է զարթնեց-
րել»։

Ինչողիսին ինքներս ենք, այդողի-
սին էլ մեր սոցիալական իրականու-
թյունն է, այդ թվում նաև մամու-
լը, որը նույն իրականության հոգե-
ւոր արտագործումն է:

«Ազատ մամուլ» խոսեց մօտա-
դես մատուցվում են «դատասխա-
նառու» եւ «կառուցղական» հա-
վելումներով Դրանց տակ նկատի են
առնվորմ ոչ այնքան իննադատական
իրադարձութերի անշառությու-
նը, առարկայականությունն ու Խա-
ղակացիականությունը, որին մա-
մուլի կառավարելիությունն ու
«բանական» ինքնասահմանափակ-
վածությունը Կառուցղականու-
թյան այսօրինակ ըմբռնման համար
ընութագրական է բավարարվածու-
թյունը Խաղական ստատուս կվոյից
եւ ծգտումը ամեն կերպ այն դահ-
տանելու ու ամրապնդելու Դրանց
հոգեբանական առանցքը կազմում

Ե ՆԵՐԻՒՆ Վախը արմատական բարե-
նորդումներից, դրանց անկանխա-
սեսելի ու անակնկալ հետեւանենե-
րից: Այստեղից չի՝ թիում, որ բնա-
դատության իրավունուկ օժշված են
միայն իշխանությունները կամ
նրանց լրագրային ստասարկուները:
Նախկինում Իիչ չեն եղել դեմքերը,
երբ ազատ լրագրողների սուր հրա-
տարակումները ներկայիս վարչա-
կարգի կողմից որակվել են որպես
«բանսարկություններ», «խառնակ-
չություններ» կամ «հերյուրանե-
ներ»:

Առաջին հայացից տարօրինակ երվում, եթք իշխանությունների առաջին դեմքերը հանդես են գալիս Իննադատություն ծավալելու «անհասկանալի» կոչերով։ Դրանի, եթե ոչ Իննադատության դաւոնականացման, առաջ «սոցիալական ոգեկարսայի գոլորշին ող արձակելու» անհաջող փորձեր են։ Դենց այդդես էլ ես ընկալում եմ ՀՀ նախագահի կոչը՝ զարգացնելու Իննադատությունը։ Ինչդեմս հավաս ընծայենի նախագահի խոսքերին, եթե առ այսօտ իշխանություններ-ազամանուլ փոխհարաբերությունը նմանվում է խուզուհամերերի երկխո-

Ազատ մամուլը շարունակվում է
մեղադրվել սոցիալական փաստերի
միտումնավոր ներգափոխման, կա-
ռավարչական արվեստից հեռու դի-
լետանտական մտավարժանեների ու
խաղաթական սղասավորվածության
մեջ։ Դրանց հիմքում ընկած է այն
համոզմունքը, թե, իբր, լրագրողը լի-
դատկերացնում իշխանությունների
առաջ ծառացած հիմնահարցերի
խորությունն ու լրջությունը։ Որ նա
խաղաթական ողջամտությանն ու
ողբովածությանն ազգային հակադրում է

հատությունը, նրանից ծնվող անտարբերությունը դարձել են սիրառետող կենսառու ու մասնաւոր կերպ։ Լրագրողի մեջ այս ամենը սրում է դրոֆեսիոնալ ավելորդության զգացողությունը, ինչպես նաև մերկացնում է հասարակական կարծիքի միջոցով իշխանությունների վրա ազդելու խղափացիական ժիգերի սնանկությունը։ Թերեւս ինաս ունի իշխող էլիտային հիերարքի լորդ Շեստեֆիլդի խոսքերը, «Լրագրողը վիրավորանեց հաճախ ներում է, իսկ արհամարհանեց՝ երբել»։

Այսուհետեւ որ, ավելորդ է խոսել ինչ-որ «չորրորդ իշխանության», ժողովրդական գործընթացներում ազատ մասունքի, երա կողմից ծեւազորվող հասարակական կարծիքի ըռափելի դերի մասին: Դաստիարակական կարծիքը մեզանում միակողմանի երթեւեկությամբ փողոց է: Օրեւս ժանոր լրագրողներից մեկը դիմուկ նկատեց. «1988-ի օրերին իմ գրիչը սուր էր, իսկ այսօր՝ զգում եմ իմ ողջ անզորությունն ու հասարակական ավելորդությունը»:

Իսկ կառավարամեծ մամուլը շարունակում է գրել «Ժողովրդավարության», «ազատ ու կայական և սեփական»՝, «զատական համակարգի», եւ էլի ուրիշ էաւ արժեխերի մասին, այն էլ Վերացական հումանիզմի, կամ լավագույն դեմքում. «կառուցողական» բննադատության դիրքերից: Եջանցվում են դետուրյան մաֆիարյուրութական վերասերման, կոռուպցիայի, ինչդեռ նաեւ «սպվերային» սեփականության խղաթական մեխանիզմներին անմիջականութեն վերաբերող իիմնահարցերը:

լուսարանել այդ կնճիռները, սա-
կայն դակասում է վերլուժական
խորությունը, սոցիոլոգիական
փաստարկվածությունն ու անշա-
ռությունը: Դաղաքակումներում
դժվար է գտնել հստակ դատասխան-
ներ այն հարցերին, թե, վերջադես,
որո՞նք են Լեռն Տեր-Պետրոսյանի
Վարչակարգի, անձամբ նախազահի,
խաղաքական կուրսի գաղափարա-
կան հիմքերը, կոնկրետ նորատակներն
ու խնդիրները, ո՞ր խավերի շահերն
է դաշտանում այդ Խաղաքական
կուրսը, եւ, առհասարակ, ո՞րն է այ-
սուզա Հիւսանությունների դեմա-

կան գաղափարախոսությունը

Լուրջ հիմքեր կան Եղբակացնելու, որ ընդդիմադիր մամուլում խաղաքագիտական վերլուծության տրամադրանությունն իր տեղը զիջել է հուզաբարախ կարգախոսների «հարթակային» փիլիսոփայությանը եթե կա միասնական մի կարծիք, որի ընթացք համախմբվել է ընդդիմադիր մամուլը՝ խոր անվստահությունն ու անսովոր հակակրանին ենթանությունների, հատկապես նրա առաջին դեմքերի Ակատմամբ եվ համարյա թե, ուրիշ ոչինչ.

የዕለታዊ ማመልያ ቅዱስ ተ እወሰደ

Երբախնի կառավարությունը տաղալման հերթական դատարանի և ստեղծում

Վերոհիշյալ ճնշումներն ու համատասխան հարձակումները ի խոսք բացասական ներգործություննեցան երկրու իշխող «Բացօքային» և «Տեսմարիս ուղի» կուսազորյունների գրա Երկրու խիստ աշխուժ զավ խպամականների ու խորանանության խռառակորդների զնունեուրությունը Վերսիթ կուսկանկ դրվեց Նեցմերին Երախանագյալ կառավարության այլ գումար Թուրք բաղաբական դիտուններ սկսեցին նոր կանխատեսություններ թե Երախանի կառավարությունը փլուզան եղին և ի ընտակ կայսերական Առջին 26 ին սկսեց գոմարվում եր Ազգային անվագության խորհիղ նիստը կառավարության «Տեսմարիս ուղի» կուսազորյան թիվ 2 ներկայացուցիչներ արդյունաբերության և առեւտրի նախարար Յաղը Երեզն ու առողջութափորյան նախարար Յըլլըր Արունան հրաժարական սկսեցին Դրանով և փաստուեն հիմնավոր վում էին բաղաբական դիտուններ կանխատեսությունները Ավելին Արունան հանդիս զավով մասուի էցրում հայտարարեց թե իրենց օրինակ էին դատասավոր են հետեւել անախարարներ Թուրքական մամուլ և սվյալներով նա առաջին հերթի ակնարկում եր դատադանության նախարար Թուրքական Թայանին և առաջանայուց Ծըստ Առաջնորդին

Դախարաներ եւեզի եւ Աքրուս
յի հրաժարականները ծանր կացու-
թյան մեջ դրեցին վարչադիմ Երևա-
նի կառավարությանը։ Քանի ու-
ղաւունից հրաժարվողները ներկա-
յացնում էին «ճշմարիչ ուղի» կո-
սակցությունը, ուսիիւ անհամեմա-
ծանրացավ փոխվարչադիմ։ ար-
գուժնախարար Թանոսու Զիլլեր
դրույթունը։ Աղբիլի 28-ին իտալիան-
կը նուա համար ավելի բան ծան-
թույր սացավ, երբ Երևան «Թու-
մայում առանց «Բարօղություն»
կուսակցության մասնակցության-
ուր կառավարություն կազմելու
գրավու առաջարկով դիմեց նրան-
Կարենոր սակայն, առաջարկը չէ-
այլ «ճշմարիչ ուղի» կուսակցու-
թյան ներսում «Բարօղություն» կո-
սակցության հետ համատեղ կառա-
վարության հակառակորդների ան-
հախաղեղ ակտիվացումը։ Երևան
հերթին շափազանց ակտիվացան-
արմատականության կողմնակիցնե-
րը «Բարօղություն» կուսակցության
ներսում Վեցիմնիւր նույն օդը ար-
դիլի 28-ին Երևանի առաջարկին հա-

կադրեցին «Մայր հայրենիք»: «Եւ
մարիս ուղի» և այլ կոսակցական
ների խամականներին համախմբե
լու միջոցով Մեջլիսում «Բարօղու-
թյուն» կուսակցության զիտավորու-
թյամբ «սրազան դաշինք» ստեղծե-
լու և իշխանությունը եւկրում նրան
հանձնելու իրենց առաջարկը: Դրան
հետեւեցին Զայն ժողովրդավարա-
կան կուսակցության նախագահ
Քյովենը Եջևիքի եւկրում այլըն-
բանեային կառավարության որո-
նումները: Առդիվի 29 ին նա իր անձ-
նական նախաձեռնությամբ հանդի-
դումներ անցկացրեց «Մայր հայրե-
նիք» կուսակցության նախագահ
Մետոք Յըլմազի: Ժողովրդա-հան-
րառյետական կուսակցության նա-
խագահ Դենիզ Բայբալի: «Ժողովր-
դավարական Թուրքիա» կուսակցու-
թյան նախագահ Հյուսամերքին
Զինորութի հետ: Թվում եւ թե
քարանի կառավարության փլո-
ւումն անխուսափելի է:

Աղրիի 29-ին դաշտանության նախարար Խորեն Խայանը դաշտանության հայտարարեց, որ ինքը չի դատասվում իրաժարական տալ Նրան ըստ երեսույթին միացած դեմ նախարար Շերլայ Սայզընը: Ի չի դարձան վեցիններին իրաժարականի ինչ կառված եղուսերը: Ըստի որ ընդդիմադիր կոսակցությունները դաշտանավորական տեղերի բանակով Մեջլիսում զիջում են իշխող կոսակցություններին ուստիև ձախողվեց Եցեփի նախաձեռնությունը: Այլընտանքային կառավարության նրա որոնումները զանկան արդյունելի շիսաան: Դրանք դարձան ուժեղացրին ճնշում «Բարություն» կոսակցության վրա: Են շունչների հարցում Եցեփը որդակի ուսակցեց բանակի իրամահաւոր բյունը Ռույցեայնոյին Երանուի հայտագրությանը հայողվեց որպէս ուստի իր դիրեկտոր Արենին անուու նումանակու նորից՝ հետաձգվեց ուա Փլուզումը Կարծես ապրաւս ելու համար այդ հետաձգութը առ ժիի 29-ի երեկոյան Գարշատիսաւս այցելեց բուրքական զինված ուժերի զիսավու տարի ոյն բանակի զե ներա Խամայի Հաքի Քարադային: Հանդիդման ավատին Գարշատիս Երանունը լրագրություններին տեղեկաց րեց, որ իր կառավարության տաղաւ համար առաջել ճշուածնեն են:

«Ազգ»-ը նախորդ համարներում անդրադառնալով Եվրամիություն-Մուրիկա հարաբերություններն կարծիք էր հայտնել, թե «Բարություն» կուսակցությունը ազգեցիկ գործոն է: Քանի դեռ խալամ արմատականությունը վերելք է աղբուՄիջին Արևելքի ինչուս նաև Հյուսիսային Աֆրիկայի երկրներում Արևոտնությունը արմատականների գործունեությունը վերահսկելու կարիք է զգում: Վերահսկողության իրամայականը նաև սիրում է կառչել «Բարություն» կուսակցությունից, որդիսպի հնարավորություն ունենանաւա այսդես կոչված Եվրախումականությունը որդիս մոդել առաջարել իսլամական աշխարհին: Այս դայնաններում Երախանի կառավարության վրա գործադրվող ճնշումները դարձադիս միջոց են դառնում: Նեռումների միջոցով ստեղծվում են տաղալման դաշտաներ, որդիսպի հնարավոր լինի շափակորել բուրժ իսլամականների բաղադրական կազմակերպության իսլամականության հակումները: Այդ ընթացքում Թուրքիայի ներին եւ արտաքին բաղադրական կազմակերպության խնդիրներում նախաձեռնությանը տիրանալու փորձեր են առվում երկի վեկուսակցական ուժերի կողմից հանձինս նախագահական արդարակի եւ զինված ուժերի գորոսիրամանաւարության: Թերեւս այդ փորձերն եւ դայնանավորում են Երախանի կառավարության վրա գործադրվող ճնշումների նորյանը:

SHODD SHREWD

